

LISA Keskkonnaagentuuri aruandele „ Ulukiasurkondade seisund ja kütmissoovitus 2024“.

Ettepanek hundi kütamise korraldamiseks 2024. aastal, 3. osa.

Populatsiooni täpsustunud seisund

Seisuga 10. november 2024 oli vaatluste põhjal möödunud pesitsushooajast teada 29 erineva hundipesakonna olemasolu Mandri-Eestis ning praeguseks need teadmised oluliselt täienenud ei ole. Teadaolevatele pesakondadele lisaks on olemas üks Eestit väisav hundikari Kagu-Eestis Eesti-Läti-Vene piirialal, millest on Eesti poolelt mitu isendit juba ka kütitud. Liigi levikupilt on endiselt suhteliselt ühtlane, välja arvatud paaris Eesti idapoolses maakonnas, kus info reproduktiivsete karjade kohta on käesoleva hetkeni puudulik. Küll aga paistab esialgsetele andmetele tuginedes käesoleval hooajal silma subadultsete (üle-aastaste) isendite tavapärasest kõrgem osakaal Mandri-Eesti asurkonna erinevates osades. See on suure tõenäosusega tingitud 2023. aasta väga edukast sigimishooajast, kus asurkonda lisandus hulgaliselt järglasi. Sobilike olude ja kokkusattumuste koosmõjul loob see omakorda eelduse hundipopulatsiooni järgmise tõusulaine tekkeks eeloleval pesitsushooajal.

Lõplik andmestik 2024. aasta reproduktiivsete hundipesakondade arvu ja leviku osas selgub jahihooaja lõpuks ja esitatakse 2025. aasta Eesti ulukiasurkondade seisundit kirjeldavas aruandes.

Ohjamise korraldamine

Nii nagu varasematel aastatel, määratakse hundi kütmisslimiit ohjamisalade põhiselt ja seda kahes kuni kolmes osas. Kuna tänavuse kütmisslimiidi 1. osa jaotus baseerus vastavalt hundi tekitatud kahjustuste paiknemisele, siis **2. ja 3. osa kütmissoovitus arvestab otseselt populatsiooni hetkel teadaolevat arvukust ning selle peamiseks eesmärgiks on populatsiooni üldarvukuse reguleerimine eelkõige piirkondades, kus kahjustusi esines või eksisteerivad suuremad võimalused nende tekkeks.**

Ohjamise eesmärk on jätkuvalt tagada Mandri-Eestis 25 (maksimaalne kõikumine ± 5) hundi pesakonna olemasolu koos populatsiooni võimalikult ühtlase jaotumusega sobilike elupaikade vahel, eelistades ennekõike suuremaid loodusmaastikke. Hundi ja ilvese loodusliku toidubaasi prognoositava jätkuva kahanemise tingimustes on siiski soovitatav, et hundi pesakondade arv jääks 2025. aastaks eelpooltoodud keskväärtusest pigem madalamaks kui kõrgemaks.

Kütmisslimiidi 3. osa suurus, jaotus ja lisatingimused

Kütmisslimiidi teise osa suuruseks soovitas Keskkonnaagentuur määrata lisaks esimesele kütmissimahule 31 hunti. Keskkonnaamet otsustas sellest realselt kasutusse anda 13 kütmissluba. Niisiis, soovitatud 18 kütmissluba on siiani välja andmata. 20.01.2025 seisuga on Eestis käesoleval jahihooajal kütitud 65 hunti.

Lähtuvalt eelpooltoodud eesmärgist soovitab Keskkonnaagentuur seoses lisandunud teabega huntide arvukuse ja mõneti kõrgema asustustiheduse kohta kütida limiidi 3. osas lisaks eelnevalt realiseerimata kütmisslubadele veel 24 isendit, mis teeks käimasoleva hundijahi hooaja summeeritud limiidiks 145. Juhul, kui pesakondade arv jääb praegu teadaolevale tasemele, oleks

antud limiidi realiseerimise korral 90% tõenäosusega pesakondade arv 2025. a sügisel vahemikus 21-28, keskmiselt 24. Käesolevas ettepanekus toodud 24 isendi küttimist soovitame lubada järgnevalt toodud ohjamispiirkondades või nende osades, vaata ka tabel 1:

(1) Järva ohjamispiirkond

1.1. Juuru, Kose ja Kõue jahipiirkond – 4 hunti

Põhjendus: küttimislimiidi suurendamise kohta lähtub eelkõige eesmärgist likvideerida korduvate kahjustuste ennetamise eesmärgil piirkonda asustavad hundid. Käesoleval jahiaastal on antud piirkonnast kütitud 5 hunti.

(2) Lõuna-Läänemaa ohjamispiirkond – 4 hunti

Põhjendus: küttimislimiidi suurendamise kohta lähtub peamiselt lokaalse hundiasurkonna jätkuvalt kõrgest arvukusest ohjamispiirkonna idapoolsetel aladel. Käesoleval jahiaastal on antud ohjamispiirkonnast kütitud 5 hunti.

(3) Lõuna-Pärnumaa ohjamispiirkond – 3 hunti

Põhjendus: küttimislimiidi suurendamise kohta lähtub peamiselt lokaalse hundiasurkonna jätkuvalt kõrgest arvukusest ohjamispiirkonnas. Käesoleval jahiaastal on antud ohjamispiirkonnast kütitud 5 hunti.

(4) Lääne-Pärnumaa ohjamispiirkond – 3 hunti

Põhjendus: küttimislimiidi suurendamise kohta lähtub peamiselt lokaalse hundiasurkonna jätkuvalt kõrgest arvukusest ohjamispiirkonna kesk- ja idapoolsetel aladel. Käesoleval jahiaastal on antud ohjamispiirkonnast kütitud 7 hunti.

(5) Lääne-Viru ohjamispiirkond – 4 hunti

5.1. Ambla, Haljala, Ida-Lahemaa, Järva-Jaani, Kadrina, Kiltsi, Koeru, Kullaaru, Kunda, Mahu, Nõmmküla, Pajusti, Porkuni, Rakke, Ranna Tamsalu, Triigi, Tõrma, Varangu, Viitna, Vohnja ja Väike-Maarja jahipiirkond

Põhjendus: küttimislimiidi suurendamise kohta lähtub peamiselt lokaalse hundiasurkonna jätkuvalt kõrgest arvukusest ohjamispiirkonna eelpoolmainitud jahipiirkondades sooviga hundi arvukust vähendada ning vältimaks seeläbi uute piirkondlike sigimisüksuste tekkimist eeloleval pesitsushooajal. Käesoleval jahiaastal on antud ohjamispiirkonnast kütitud 6 hunti.

(6) Võru ohjamispiirkond – 6 hunti

Põhjendus: küttimislimiidi suurendamise kohta lähtub peamiselt lokaalse hundiasurkonna jätkuvalt kõrgest arvukusest kogu ohjamispiirkonna ulatuses. Küttimislimiidi suurendamise eesmärk on võimalike potentsiaalsete sigimisüksuste (nii üksikud isendid kui ka paarid) likvideerimine vahetult enne sigimishooaega arvukuse vähendamise eesmärgil, käesoleval jahiaastal on antud ohjamispiirkonnast kütitud 10 hunti. Lisaks mainitud asjaolule külastab Võru ohjamispiirkonna lõunapoolseid jahipiirkondi kindla intervalliga nii Läti- kui ka suure

tõenäosusega Venemaa territooriumil elutsev hundikari, mis küttemise 2. osa ettepanekus esitatud kaardil ei kajastu.

Tabel 1. Hundi küttemislimiidi esimese, teise ja kolmanda osa ettepanek.

Ohjamisala	Küttemislimiidi 1. ettepanek	Küttemislimiidi 2. ettepanek	Küttemislimiidi 3. ettepanek	Küttemislimiit kokku	Tingimused
Alam-Pedja	2	2	0	4	suunatud
Harju	10	0	0	10	kõik jahipiirkonnad
Hiiu	0	0	0	0	
Ida-Harju	0	5	0	5	kõik jahipiirkonnad
Ida-Viru	0	5	0	5	kõik jahipiirkonnad
Järva	5	5	4	14	suunatud
Lõuna-Läänemaa	5	2	4	11	kõik jahipiirkonnad
Lõuna-Pärnumaa	5	0	3	8	kõik jahipiirkonnad
Lääne-Pärnumaa	7	0	3	10	kõik jahipiirkonnad
Lääne-Viru	6	0	4	10	suunatud
Põhja-Läänemaa	0	0	0	0	
Põlva-Tartu	5	2	0	7	suunatud
Pärnu-Rapla	10	0	0	10	kõik jahipiirkonnad
Pärnu-Viljandi	5	8	0	13	suunatud
Saare	0	0	0	0	
Tartu-Jõgeva	0	0	0	0	
Valga-Tartu	15	0	0	15	kõik jahipiirkonnad
Viljandi-Valga	5	2	0	7	kõik jahipiirkonnad
Viru	0	0	0	0	
Võru	10	0	6	16	kõik jahipiirkonnad
Kokku	90	31	24	145	

Küttemislimiidi väljastamisel palume järgida täienenud suuniseid limiidi jaotuse osas ja kehtestada see vastavalt tabelis 1 viidatud tingimustele. Suunisteta jaotuse korral summeeritakse tabeli esimese, teise ja kolmanda osa küttemismaht kogu ohjamispiirkonna ulatuses, suunatud jaotuse korral arvestatakse jaotuses olevaid suuniseid.